

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA FRANCK d.d. ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2020. GODINE

Šarić, Marija Magdalena

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:196380>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij Financijski menadžment

Marija Magdalena Šarić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA FRANCK d.d. ZA
RAZDOBLJE OD 2017. DO 2020. GODINE**

Završni rad

Osijek, 2022.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij Financijski menadžment

Marija Magdalena Šarić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA FRANCK d.d. ZA
RAZDOBLJE OD 2017. DO 2020. GODINE**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0010231598

e-mail: msaric1@efos.hr

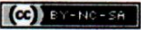
Mentor: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

Ocjena: 5

Osijek, 2022.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: MARIJA MAGDALENA ŠARIĆ

JMBAG: 0010231598

OIB: 62914439053

e-mail za kontakt: smarija569@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski studij Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza financijskih izvještaja poduzeća Franck d.d. za razdoblje od 2017. do 2020. godine

Mentor/mentorica diplomskog rada: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, _____ 12. srpnja 2022. _____ godine

Potpis Marija Magdalena Šarić

Analiza financijskih izvještaja poduzeća Franck d.d. za razdoblje od 2017. do 2020. godine

SAŽETAK

Analiza financijskih izvještaja provodi se pomoću podataka iz financijskih izvještaja te se dobivaju informacije potrebne za donošenje poslovnih odluka i planiranje. Temeljni financijski izvještaji su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni kapitala te bilješke uz financijske izvještaje. Najvažnije analize koje se provode u svrhu dobivanja informacija iz financijskih izvještaja su horizontalna analiza, vertikalna analiza te analiza financijskih pokazatelja. Horizontalna analiza prikazuje tendenciju i dinamiku promjena pozicija tijekom više obračunskih razdoblja, dok vertikalna analiza prikazuje strukturu financijskih izvještaja tijekom jednog obračunskog razdoblja. Financijskim pokazateljima stavljamo u omjer određene elemente iz financijskih izvještaja te dobiveni rezultati služe kao podloga za donošenje poslovnih odluka. Osnovni financijski pokazatelji analizirani u radu su: pokazatelji likvidnosti, aktivnosti, profitabilnosti, zaduženosti i ekonomičnosti.

Franck d.d. jedno je od vodećih hrvatskih poduzeća koji proizvode i izvoze prehrambene proizvode. Njihova glavna djelatnost je proizvodnja kave, čajeva i grickalica. Počeli su prije 130 godina te i danas nastavljaju razvijati svoje poslovanje te pružati svojim potrošačima kvalitetne proizvode. U radu, analizirani su temeljni financijski izvještaji poduzeća Franck d.d., odnosno bilanca, račun dobiti i gubitka i izvještaj o novčanom toku za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine. Provedena je horizontalna analiza i vertikalna analiza navedenih izvještaja društva te su analizirani financijski pokazatelji na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Na temelju provedenih analiza financijskih izvještaja te financijskih pokazatelja, doneseni su zaključci o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća Franck d.d. u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine.

Ključne riječi: Franck d.d., financijski izvještaji, vertikalna analiza, financijski pokazatelji

Analysis of financial statements of Franck d.d. for the period from 2017 to 2020

SUMMARY

The analysis of financial statements is carried out using data from the financial statements and the information necessary for business decision-making and planning is obtained. The underlying financial statements are the balance sheet, the income statement, the statement of cash flow, the statement of change of capital and the notes to the financial statements. The most important analyses carried out for the purpose of obtaining information from financial statements are horizontal analysis, vertical analysis, and analysis of financial indicators. Horizontal analysis shows the tendency and dynamics of changes in positions over multiple accounting periods, while vertical analysis shows the structure of financial statements during a single accounting period. Financial indicators put certain elements in the financial statements in proportion and the results obtained serve as a basis for making business decisions. The basic financial indicators analyzed in the paper are indicators of liquidity, activity, profitability, indebtedness, and economy.

Franck d.d. is one of the leading Croatian companies that produce and export food products. Their main activity is the production of coffee, teas, and snacks. They started 130 years ago and continue to grow their business and provide their consumers with quality products. The paper analyzes the basic financial statements of Franck d.d., i.e., the balance sheet, profit and loss account and cash flow statement for the period from 2017 to 2020. Horizontal analysis and vertical analysis of the company's stated statements were carried out and financial indicators were analyzed based on balance sheet data and the income statement data.

Based on the analyses of the financial statements and financial indicators, conclusions were drawn on the performance and security of Franck d.d. operations between 2017 and 2020.

Keywords: Franck d.d., financial statements, vertical analysis, financial indicators

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. METODOLOGIJA RADA.....	2
3. PRIKAZ PODUZEĆA FRANCK d.d.	3
3.1. Povijesni razvoj poduzeća Franck d.d.	3
3.2. Poslovni razvoj poduzeća Franck d.d.	4
3.3. Profesionalni razvoj poduzeća Franck d.d.	6
4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI POSLOVANJA PODUZEĆA FRANCK.....	7
4.1. Bilanca poduzeća	7
4.2. Račun dobiti i gubitka	13
4.3. Izvještaj o novčanom toku	17
5. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA	20
5.1. Pokazatelji likvidnosti	20
5.2. Pokazatelji profitabilnosti.....	22
5.3. Pokazatelji zaduženosti	23
5.4. Pokazatelji aktivnosti	24
5.5. Pokazatelji ekonomičnosti	26
6. ZAKLJUČAK	28
LITERATURA	30
POPIS TABLICA	31

1. UVOD

Temeljna zadaća i smisao aktivnog djelovanja na tržištu za svakog poduzetnika je ostvarenje dobiti na kraju poslovne godine i održavanje dugoročne konkurentnosti. Kako bi poduzeće imalo jasan pogled na svoje rezultate ostvarene svojim djelovanjem u određenom razdoblju nužno je sastavljati i voditi temeljna financijska izvješća.

Prema Zakonu o računovodstvu, mala i srednja poduzeća obavezno sastavljaju pet temeljnih financijskih izvještaja, a to su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o novčanom toku te bilješke uz financijske izvještaje. Svaki od izvještaja nužnih za sastavljanje poduzeću daje informacije o određenom financijskom segmentu poslovanja. Primjerice, uvidom u bilancu poduzetnik saznaje stanja imovine, obveza i kapitala na točno određeni dan, račun dobiti i gubitka govori mu o stanju ukupnih prihoda i rashoda, dok izvještajem o novčanom toku dobiva podatke o svim primicima i izdacima promatranog razdoblja. Osim samog poduzetnika, podacima navedenim unutar temeljnih financijskih izvještaja koriste se i brojne druge interesne skupine. Možemo ih podijeliti na unutarnje i vanjske, ovisno o tome jesu li izravno uključeni u poslovanje poduzeća. S jedne strane nalaze se zaposlenici i menadžment, odnosno uprava društva kao interni korisnici izvještaja, dok među eksternim korisnicima izvještaja nalazimo vlasnike društva, kreditore, poslovne partnere, revizore, državne institucije te opću javnost.

Analizom financijskih izvještaja poduzeće nastoji dobiti jasnu sliku trenutne situacije, ali i utjecati na sve odluke vezane uz smjer budućeg djelovanja društva. Na temelju svih podataka objavljenih putem financijskih izvještaja, dolazi se do spoznaje o razini uspješnosti društva te kolika je sigurnosti investiranja od strane potencijalnih ulagača.

Cilj rada je prikazati poslovanje društva Franck d.d. u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine analizom temeljnih financijskih izvještaja te pružiti informacije o uspješnosti i sigurnosti društva putem financijskih pokazatelja.

2. METODOLOGIJA RADA

Predmet istraživanja rada je analiza financijskih izvještaja društva Franck d.d. u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine. Tijekom izrade rada korišteni su godišnji izvještaji društva Franck d.d. koji su prikazani kroz horizontalnu i vertikalnu analizu te analiza financijskih pokazatelja.

Kroz poglavlja rada, upotrijebljene su metode analize, sinteze, deskripcije i komparacije. Metodom analize složeni podaci vezani uz društvo prikazani su na jednostavniji način, to jest podijeljeni su na više manjih dijelova. Metoda sinteze korištena je kako bi se veći broj zasebnih podataka grupirao u širu sliku. Kako bi se u potpunosti opisali i prikazali svi važni podaci vezani uz poslovanje društva, upotrijebljena je metoda deskripcije. Naposljetku, metoda komparacije poslužila je za usporedbu uspješnosti i sigurnosti kroz višegodišnje razdoblje.

Cilj istraživanja u radu je ocjena kvalitete i uspješnosti poslovanja društva Franck d.d. te sigurnosti poduzeća.

3. PRIKAZ PODUZEĆA FRANCK d.d.

Franck d.d. nalazi se u skupini najuspješnijih hrvatskih proizvođača i izvoznika prehrambenih proizvoda. Prije 130 godina kreće gradnja Franckove duge i bogate tradicije proizvodnje kave, čajeva i grickalica. U Zagrebu, u Vodovodnoj ulici gdje se nalazi i danas, otvorena je zagrebačka tvornica gdje se cikoriya prerađivala u topli napitak na ideji Johanna Francka. Danas je tržišni lider u proizvodnji kave i čajeva s bogatim i uspješnim proizvodima poput Jubilarne kave, Franck crema, Espresso raznih vrsta i okusa, Filter kave, Premium kave, Instant kave, Instant cappuccino i Franck čajeva s preko 30 različitih okusa. Uz glavni asortiman proizvoda, Franck nudi napitke od cikoriye i žitarica, tople čokolade, začine poput papra i paprike, dodatke jelima poput palente i grisa te sastojke za kolače poput šećera u prahu i sode bikarbone. Uz proizvodnju hrane i pića, Franck se još bavi i obavljanjem trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, proizvodnjom celuloze, papira i proizvoda od papira, poslovanjem nekretninama i drugo. Temeljni kapital društva iznosi 371.638 milijuna kuna koji je podijeljen na 427.170 dionica nominalne vrijednosti od 870 kuna. Franck ulaže u poboljšanje svojih proizvoda te modernizaciju tehnoloških procesa prateći razvoj industrije i globalnih trendova. Investiranjem i ulaganjem u poduzeće, Franck je usmjeren na dugoročno održavanje poslovanja.

3.1. Povijesni razvoj poduzeća Franck d.d.

Davne 1828. godine Franck je bio registriran pod nazivom Heinrich Franck Sohne G.m.b.H. kada Johann Franck otkriva kako se cikoriya može pretvoriti u topli napitak. Od 1879. godine do 1887. godine otvaraju se podružnice u Linzu u Austriji, Italiji, tadašnjoj Čehoslovačkoj, Mađarskoj i Rumunjskoj. 1892. godine u Zagrebu, današnjem sjedištu poduzeća, otvara se podružnica te kreće izgradnja tvornice gdje bi se cikoriya prerađivala. U Bjelovaru 1900. godine otvara se prva sušionica cikoriye, a 18 godina kasnije počinje proizvodnja kavovine Kneipp. Na hrvatsko tržište 1945. godine dolazi kavovina Franck, a samo 5 godina kasnije upravljanje Franckom predano je radnicima. Uz dolazak novih stručnjaka u poduzeće, pokrenute su i proizvodnje novih proizvoda. Tako se pokreće proizvodnja juhe, raznih proizvoda za domaćinstvo, raznih kava, pudinga, kavovine Seka i instant kavovine Bianka, drugih instant proizvoda i dodataka jelima, prašaka i šećera, esencija te prvih čajeva u filter vrećicama. 1971. godine počinje proizvodnja grickalica i kikirikija, a godinu kasnije predstavlja se Jubilarna, Minas i Prima kava. 1975. godine predstavljen je Kroki Krokot te Franck espresso, koji danas nosi naziv Franck Classic espresso. 1977. godine u

Hercegovcu proizvodi se prvi hrvatski čips poznat pod nazivom Čipi Čips. Niz predavljanja i proizvodnje novih proizvoda nastavlja se i 1982. godine kada je Franck na tržište stavio prvu vakumiranu kavu Ideal čije pakiranje omogućava da aroma kave zadrži svježinu što duže. Povodom stote godišnjice Francka u Hrvatskoj, 1992. godine na tržište stavlja vakumiranu kavu Gold 100 te espresso kavu u zrnju. Iste godine Franck prelazi u 100% vlasništvo zaposlenika te se registrira kao dioničko društvo. Godinu dana kasnije, predavlja se Jubilarna vakumirana kava poznata kao Ciglica i Tip Top grickalice. Od ulaska u drugo stoljeće djelovanja pa sve do danas, Franck proširuje svoju paletu proizvoda. Lansiraju razne vrste kava i čajeva, kao što je posebna linija milenijske kave te je iste godine osnovano poduzeće u Sarajevu. Zatim uvode aparat za espresso kavu i nove vrste espresso kave te predavljaaju nove okuse cappuccina. Povodom svjetskih i europskih nogometnih smotri, lansiraju poseban dizajn čipsa čiju ambalažu krasi prepoznatljive kockice. Uz lansiranje novih proizvoda i okusa, dolazi do redizajna ambalaže čajeva, cappuccina i kave. Kupili su i nekoliko tvornica i brendova kava poput Victorie, Glorie i slovenske brendove Santana i Loka. 2014. godine postaju članom društva International Coffee Partners koji okuplja vodeće europske proizvođače i trgovce kavom kako bi osigurali održivost svjetskog tržišta kave. 2015. godine potpuno rekonstruiraju pogon čajeva u Zagrebu koji postaje najmoderniji u južnom dijelu Srednje Europe čime je dodatno automatizirana proizvodnja. Iste godine uvode na tržište i Franck Cremu, pravu tursku kavu, te Premium čajevs s 11 raznih vrsta okusa. Također, otvorena je kavana Johann Franck u centru Zagreba te je osnovano poduzeće Adria snack Company d.o.o. čiji je udjel prodan 2018. godine. Povodom 125. godišnjice poslovanja predavljen je espresso Franck 125 YEARS EDITION i aparat sa sustavom kapsula. 2017. godine Franck se pridružuje europskom udruženju proizvođača čajeva i biljnih infuzija Tea and Herbal Infusions Europe. 25. rođendan Ciglice obilježavaju lansiranjem novih proizvoda, a to su Jubilarna Intense i Jubilarna Sensual kava. 2020. godine pokreću vlastiti web shop na kojem potrošači mogu pronaći sve njihove proizvode te ih naručiti na kućnu adresu iz udobnosti svog doma. 2021. godine predstavili su „Franck Barista Coffee Inspiration“, program za profesionalne barističke edukacije. Danas nastavljaju s proširenjem svog asortimana novim vrstama i okusima kava i čajeva u skladu s razvojem tržišta i trendova. Ove godine Franck obilježava 130 godina postojanja te je ususret tome otvoren Franck Experience Store u Zagrebu s ciljem pružanja dodatnog užitka svim posjetiteljima tokom konzumiranja omiljenih napitaka iz Franckova asortimana.

3.2. Poslovni razvoj poduzeća Franck d.d.

Uz hrvatsko tržište sa Zagrebom kao sjedištem djelovanja, Franck ostvaruje uspjehe i na tržištima zemalja kao što su Makedonija, Slovenija, Slovačka te Bosna i Hercegovina. S ostalim zemljama u jugoistočnoj regiji uspostavljeni su partnerski odnosi po pitanju distribucije proizvoda. Osim do sada navedenih zemalja, Franck ostvaruje izvoz i u druge europske zemlje kao primjerice Austriju, Češku, Njemačku, Nizozemsku, ali i u zemlje drugih kontinenata, među kojima su Australija, Kanada, SAD, Katar i Novi Zeland. Centralni proizvodni pogon smješten je u glavnom gradu Hrvatske, dok su Bjelovar, Grude u Bosni i Hercegovini i Kopar u Sloveniji centri za pogone za preradu cikoriije. Na domaćem tržištu, distribucija se sastoji od distribucijskih centara i skladišta u pet velikih gradova – Osijek, Rijeka, Split, Zadar i Zagreb. Za nastavak uspješne učinkovitosti u prodajnim kanalima, usmjereni su prema svojim partnerima u HoReCa grupi kojima pružaju vrhunsku uslugu, podršku i logistiku. Sve Franck proizvode najčešće možete pronaći u bilo kojoj maloprodajnoj prodavaonici, supermarketu ili hipermarketu te od nedavno i na njihovom web shopu. Franck je stvorio partnerske odnose s hotelima, pekarnicama, uredima, kantinama i drugim poduzećima kojima nude kvalitetne aparate za pravljenje omiljenih Franck napitaka. Također, Franck je partner i s ugostiteljskim objektima diljem Hrvatske kojima nude svoju široku ponudu kava, čajeva i cappuccina.. Uz glavni asortiman proizvoda, ugostiteljima nude i dodatne proizvode poput šalice za kavu, espresso i cappuccino, čaša, šećera, posuda za mlijeko, kutija i stalaka za čaj i sličnih proizvodima koje na sebi imaju logo poduzeća i razne dizajne koje asociraju na Franck. Uz ostvarenje dugoročne stabilnosti rada poduzeća, Franck želi doprinositi dobrobiti cjelokupne društvene zajednice. U sklopu društveno odgovornog poslovanja, Franck nastoji smanjiti negativne utjecaje na okoliš, očuvati prirodne resurse, razviti pozitivne promjene u zajednici i interakciji sa zaposlenicima, poslovnim partnerima i dobavljačima. Svoj doprinos zajednici ostvaruju preko sponzorstva različitim sportskim događajima i obrazovnim programima te donacijama kroz različite projekte i humanitarne akcije. Važan dio njihovog društveno odgovornog poslovanja je pažnja oko nabave kvalitetne sirovine te ih nabavljaju od domaćih proizvođača. Posebnu pažnju pružaju i zaštiti okoliša gdje neprestano ulažu u učinkovitije postupanje u granama koje čine zaštitu okoliša. Tijekom svog poslovanja, Franck je ulagao u novu tehnologiju kojom su smanjili potrošnju vode i kojom efikasno koriste elektroničku energiju te redovito kontroliraju emisije u zrak koje bi mogle negativno utjecati na okoliš, a otpad koji nastaje tijekom proizvodnje recikliraju ili ga koriste kao nusproizvod za stvaranje novih proizvoda. Važan segment u njihovu poslovanju su i potrošači čije zadovoljstvo omogućuje dugoročan uspjeh na tržištu. Zbog toga redovito prate promjene želja i očekivanja potrošača te omogućavaju da proizvodi budu vrhunske kvalitete u skladu sa standardima prehrambene industrije.

3.3. Profesionalni razvoj poduzeća Franck d.d.

Uspješnost poslovanja dugog 130 godina, Franck zahvaljuje svojim zaposlenicima koji svojim znanjem, iskustvom i entuzijazmom svakodnevno ostvaruju odlične uspjehe. Svojom svakodnevnom komunikacijom, razumijevanjem te podrškom, uz uvažavanje svih različitosti, tvore produktivnu grupu nužnu za uspješno funkcioniranje poduzeća. Zadatak svakog pojedinca jest promicanje vrijednosti koje Franck kao korporacija smatra temeljnima i važnima za svakodnevni napredak. Zauzvrat, poduzeće svojim djelatnicima omogućuje profesionalni razvoj djelovanjem unutar kvalitetne i zdrave klime. Od samih početaka, poduzeće teži konstantnom unaprjeđenju kao i poticanju raznih inovacija. U današnje vrijeme, osmišljen je elektronički obrazac po nazivom Franck Inovacije koji za cilj ima pribavljanje ideja od strane djelatnika poduzeća. Za najbolju izabranu ideju dobivenu od strane djelatnika, Franck nagrađuje različitim nagradama. Pokretanjem navedenog obrasca i korištenjem predloženih ideja, kao i njihovom implementacijom u rad, dolazi do jačanja konkurentnosti, unaprjeđenja cjelokupnog poslovanja te stvaranja novih vrijednosti. Putem edukativnih programa i drugih oblika razmjene informacija i znanja, poduzeće radi na ulaganju u razvitak svakog zaposlenika osobno. Također, vrši se poticanje zaposlenika prema sudjelovanju na mnogobrojnim seminarima, programima i tečajevima. Prilikom zapošljavanja novih lica, posebna pozornost obraća se na procese identifikacije djelatnika, načina kako ih zainteresirati za sudjelovanje u radu poduzeća, sposobnost motiviranja, te u konačnici ostvarivanje dugoročnog zajedničkog poslovnog odnosa. Otkrivanjem i privlačenjem visoko kvalitetne radne snage, poduzeće raste, te je dužno raditi na njihovoj što efikasnijoj adaptaciji. Zbog toga je osmišljen orijentacijski program za nove zaposlenike kojim upoznaju poduzeće. Kako bi privukli mlađu populaciju, osmišljen je Inkubator – program za praktikante u kojem pružaju priliku, kroz pripravnički staž, da razvijaju znanja i slike ne samo o poduzeću nego i o različitim poslovnim procesima.

4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI POSLOVANJA PODUZEĆA FRANCK

Kako bi menadžeri donosili kvalitetne i pravodobne odluke, potrebne su im adekvatne informacije. Potrebne informacije nastaju u računovodstvu u obliku financijskih izvještaja. „Cilj financijskog izvještavanja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i o uspješnosti poslovanja.“ (Žager i dr., 2020:91). Temeljni financijski izvještaji koji se sastavljaju su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Svaki od navedenih izvještaja povezan je s drugim te različito prikazuju stanje, poslovanje te rezultate prijašnjih odluka. „Svi izvještaji međusobno su povezani i upućeni jedni na druge. Neki su statičkog karaktera jer prikazuju financijsku situaciju u određenoj točki vremena, a drugi pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju te stoga imaju dinamički karakter.“ (Žager i dr., 2020: 92). Promatrajući sve financijske izvještaje zajedno, dobivamo informacije o „zdravstvenom stanju“ društva. U daljnjem radu biti će predstavljena i analizirana bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima.

4.1. Bilanca poduzeća

Bilanca je prvi od pet temeljnih financijskih izvještaja koje poduzeće mora sastavljati. Prikazuje financijsko stanje imovine te izvora imovine u obliku kapitala i obveza. Imovina poduzeća prikazuje se u aktivi bilance, dok se izvori poduzeća, odnosno kapital i obveze, prikazuju u pasivi bilance. Kako je imovina prikazana na dva načina, potrebna je vrijednosna jednakost tj. bilančna ravnoteža aktive i pasive. Tablicom 1 prikazana je aktiva poduzeća Franck d.d. u razdoblju od 2017. do 2020. godine. Iz tablice možemo vidjeti kako Franck ima dugotrajnu imovinu, kratkotrajnu imovinu te plaćene troškove i obračunate prihode. Također, možemo vidjeti kako se iznos ukupne aktive znatno smanjio sa 1.237.683 milijuna kuna u 2017. godini na 768.024 milijuna kuna u 2020. godini.

Tablica 1 Aktiva poduzeća u razdoblju od 2017. do 2020. godine u milijunima kuna

AKTIVA	2020.	2019.	2018.	2017.
DUGOTRAJNA IMOVINA	553.475	550.781	537.930	604.961
Goodwill	65.511	65.511	50.425	50.426
Ostala nematerijalna imovina	35.179	36.589	38.838	33.196
Nekretnine, postrojenja i oprema	337.405	346.003	277.062	291.918
Ulaganje u nekretnine	13.750	13.753	84.749	85.502

Ulaganja u ovisna i pridružena društva	73.007	69.396	73.591	83.130
Financijska imovina	22.229	11.652	5.432	7.101
Potraživanja	-	500	1.999	88
Odgođena porezna imovina	6.394	7.377	5.834	53.600
KRATKOTRAJNA IMOVINA	187.215	262.584	427.974	620.012
Zalihe	68.458	62.897	60.921	71.468
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	2.653	-	-
Potraživanja od kupaca	93.350	97.864	106.971	82.237
Potraživanja od povezanih društava	13.739	27.354	48.236	55.846
Ostala kratkotrajna potraživanja	752	1.164	1.466	7.758
Financijska imovina	2.595	6.384	175.565	327.954
Novac na računu i u blagajni	8.321	64.268	34.815	74.749
Plaćeni troškovi i obračunati prihodi	27.334	22.318	15.616	12.710
UKUPNO AKTIVA	768.024	835.683	981.520	1.237.683

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvješća s RGRI javne objave

Tablicom 2 prikazana je pasiva poduzeća Franck d.d. u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine. Pasiva poduzeća Franck sastoji se od temeljnog kapitala i rezervi, dugoročnih i kratkoročnih obveza te obračunatih troškova i odgođenih prihoda. Također, kao i u aktivi, možemo vidjeti kako se ukupan iznos pasive smanjio za isti iznos.

Tablica 2. Pasiva poduzeća u razdoblju od 2017. do 2020. godine u milijunima kuna

PASIVA	2020.	2019.	2018.	2017.
KAPITAL I REZERVE	412.140	388.292	366.638	321.277
Upisani kapital (427.170 dionica po 870 kuna)	371.638	371.638	371.638	371.638
Kapitalne rezerve	-	-	-	1.949
Zakonske rezerve	833	-	-	17.106
Revalorizacijske rezerve	-	-	1.216	1.216
Ostale rezerve	-	-	-	47.892
Zadržana dobit ili Preneseni gubitak	16.261	-19.718	-51.295	129.635
Dobit/Gubitak tekuće godine	23.408	36.372	45.079	-248.159
DUGOROČNE OBVEZE	202.475	207.797	82.577	64.765
Dugoročne financijske obveze	196.292	205.317	79.894	44.475
Rezerviranja	2.139	2.480	2.683	20.081
Odgođena porezna obveza	4.044	-	-	209
KRATKOROČNE OBVEZE	133.336	220.426	509.093	838.217
Kratkoročne financijske obveze	17.296	16.954	286.255	669.261
Obveze prema dobavljačima	72.698	112.061	119.887	78.167
Obveze prema povezanim društvima	123	-	-	340

Obveze za poreze i doprinose	37.328	31.485	32.488	13.061
Obveze za izdane mjenice	-	53.840	60.500	66.984
Ostale kratkoročne obveze	5.891	6.086	9.963	10.404
Obračunati troškovi i odgođeni prihodi	20.073	19.168	23.212	13.424
UKUPNO PASIVA	768.024	835.683	981.520	1.237.683

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvješća s RGRI javne objave

Horizontalna analiza uspoređuje podatke tijekom više obračunskih razdoblja kako bi otkrili tendenciju i dinamiku promjena pozicija u izvještajima. Također, navedena analiza provodi se pomoću komparativnih financijskih izvještaja. Tablicom 3 prikazana je horizontalna analiza društva kojom su uspoređeni podaci aktive iz 2018. u odnosu na 2017., 2019. u odnosu na 2018.. te 2019. u odnosu na 2020. godinu, a tablica 4 prikazuje pasivu bilance za isto razdoblje.

Tablica 3 Horizontalna analiza aktive za razdoblje od 2017. - 2020. godine

AKTIVA	Razlika			Postotna promjena		
	2019. /2020.	2018. /2019.	2017. /2018.	2019. /2020.	2018. /2019.	2017. /2018.
Dugotrajna imovina	2.694	12.851	-67.031	0,49	2,39	-11,08
Goodwill	0	15.086	-1	0	29,92	0
Ostala nematerijalna imovina	-1.410	-2.249	5.642	-3,85	-5,79	17
Nekretnine, postrojenja i oprema	-8.598	68.941	-14.856	-2,48	24,88	-5,09
Ulaganje u nekretnine	-3	-70.996	-753	-0,02	-83,77	-0,88
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	3.611	-4.195	-9.539	5,2	-5,7	-11,47
Financijska imovina	10.577	6.220	-1.669	90,77	114,51	-23,5
Potraživanja	-500	-1.499	1.911	-100	-74,99	2171,59
Odgođena porezna imovina	-983	1.543	-47.766	-13,33	26,45	-89,12
Kratkotrajna imovina	-75.369	-165.390	-192.038	-28,7	-38,64	-30,97
Zalihe	5.561	1.976	-10.547	8,84	3,24	-14,76
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-2.653	2.653	0	-100	0	0
Potraživanja od kupaca	-4.514	-9.107	24.734	-4,61	-8,51	30,08
Potraživanja od povezanih društava	-13.615	-20.882	-7.610	-49,77	-43,29	-13,63
Ostala kratkotrajna potraživanja	-412	-302	-6.292	-35,4	-20,6	-81,1
Financijska imovina	-3.789	-169.181	-152.389	-59,35	-96,36	-46,47
Novac na računu i u blagajni	-55.947	29.453	-39.934	-87,05	84,6	-53,42
Plaćeni troškovi i obračunati prihodi	5.016	6.702	2.906	22,48	42,92	22,86

UKUPNO AKTIVA	-67.659	-145.837	-256.163	-8,1	-14,86	-20,7
----------------------	----------------	-----------------	-----------------	-------------	---------------	--------------

Izvor: izrada autora

Tablica 4 Horizontalna analiza pasive za razdoblje od 2017. - 2020. godine

PASIVA	Razlika			Postotna promjena		
	2019./ 2020.	2018./ 2019.	2017./ 2018.	2019./ 2020.	2018./ 2019.	2017./ 2018.
KAPITAL I REZERVE	23.848	21.654	45.361	6,14%	5,91	14,12
Upisani kapital	0	0	0	0	0	0
Kapitalne rezerve	0	0	-1.949	0	0	-100
Zakonske rezerve	833	0	-17.106	#DIV/0!	0	-100
Revalorizacijske rezerve	0	-1.216	0	0	-100	0
Ostale rezerve	0	0	-47.892	0	0	-100
Zadržana dobit ili Preneseni gubitak	35.979	31.577	-180.930	-182,47	-61,56	- 139,57
Dobit/Gubitak tekuće godine	-12.964	-8.707	293.238	-35,64	-19,31	- 118,17
DUGOROČNE OBVEZE	-5.322	125.220	17.812	-2,56%	151,64	27,5
Dugoročne financijske obveze	-9.025	125.423	35.419	-4,4	156,99	79,64
Rezerviranja	-341	-203	-17.398	-13,75	-7,57	-86,64
Odgođena porezna obveza	4.044	0	-209	#DIV/0!	0	-100
KRATKOROČNE OBVEZE	-87.090	-288.667	-329.124	-39,51	-56,7	-39,26
Kratkoročne financijske obveze	342	-269.301	-383.006	2,02	-94,08	-57,23
Obveze prema dobavljačima	-39.363	-7.826	41.720	-35,13	-6,53	53,37
Obveze prema povezanim društvima	123	0	-340	#DIV/0!	0	-100
Obveze za poreze i doprinose	5.843	-1.003	19.427	18,56	-3,09	148,74
Obveze za izdane mjenice	-53.840	-6.660	-6.484	-100	-11,01	-9,68
Ostale kratkoročne obveze	-195	-3.877	-441	-3,2	-38,91	-4,24
Obračunati troškovi i odgođeni prihodi	905	-4.044	9.788	4,72	-17,42	72,91
UKUPNO PASIVA	-67.659	-145.837	-256.163	-8,1	-14,86	-20,7

Izvor: izrada autora

Prema provedenoj horizontalnoj analizi aktive poduzeća Franck d.d., možemo zaključiti kako kratkotrajna imovina i ukupna aktiva bilježe pad, dok dugotrajna imovina bilježi porast u promatranom razdoblju. Ukupna dugotrajna imovina bilježi pad od 11,08% u 2018. godini koje je prouzročeno smanjenjem odgođene porezne imovine dok u preostale dvije godine dugotrajna imovina bilježi blagi rast. U dugotrajnoj imovini najveći rast očituje se u povećanju financijske imovine te nekretnina, postrojenja i opreme u 2019. godini. S druge strane, kratkotrajna imovina

ostvaruje pad kroz promatrano razdoblje. Najveći pad koji kratkotrajna imovina ostvaruje je u 2019. godini za 38,64% koji je ponajviše prouzročen smanjenjem financijske imovine. U istoj godini, najveći porast očituje se u novcu na računu i blagajni za 84,60% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna aktiva bilježi veliki pad u 2018. godini od 20,70% što je prouzročeno smanjenjem dugotrajne i kratkotrajne imovine. U preostale dvije godine ukupna aktiva se smanjuje zbog većeg smanjenja kratkotrajne imovine. Prema provedenoj horizontalnoj analizi pasive, možemo zaključiti kako kapital društva i dugoročne obveze ostvaruju pozitivnu promjenu, dok kratkoročne obveze i ukupna pasiva ostvaruju negativnu promjenu. Temeljni kapital društva isti je tijekom promatranog razdoblja, dok se promjene događaju u njegovim rezervama te ostvarenoj dobiti, odnosno gubitku. Dugoročne obveze u 2019. godini bilježe najveći rast od čak 151,64% koji dolazi zbog povećanja dugoročnih financijskih obveza koje obuhvaćaju obveze za dugoročne kredite te najmove. Kratkoročne obveze bilježe pad tijekom promatranog razdoblja, a najveći pad ostvaruje u 2019. godini od 56,70%. Razlog smanjenju kratkoročnih obveza najviše se očituje u smanjenju kratkoročnih financijskih obveza koje obuhvaćaju obveze prema kreditnim institucijama. Ukupna pasiva, kao i aktiva, ostvaruje pad tijekom promatranog razdoblja za iste iznose i postotke, a pad pasive najviše se očituje u smanjenju kratkoročnih obveza.

Vertikalna analiza je analiza pomoću koje se prikazuje struktura financijskih izvještaja u jednoj godini. Kako bi se provela vertikalna analiza potrebna su strukturalna financijska izvješća kojom se dobiva uvid u strukturu promatranog izvješća. Kod analize bilance, ukupna aktiva i pasiva izjednačava se sa 100% te se ostale pozicije u bilanci izračunavaju kao postotak ukupne aktive i pasive. Kod računa dobiti i gubitka najčešće se uzima neto prodaja kao baza od koje se izračunava postotak ostalih pozicija, dok se u nekim slučajevima mogu uzeti i ukupni prihodi. Tablicom 5 prikazana je vertikalna analiza aktive poduzeća za razdoblje od 2017. – 2020. godine, a tablicom 6 pasiva poduzeća za isto razdoblje.

Tablica 5 Vertikalna analiza aktive za razdoblje od 2017. - 2020. godine

AKTIVA	%2020.	%2019.	%2018.	%2017.
DUGOTRAJNA IMOVINA	72,06%	65,91%	54,81%	48,88%
Goodwill	8,53%	7,84%	5,14%	4,07%
Ostala nematerijalna imovina	4,58%	4,38%	3,96%	2,68%
Nekretnine, postrojenja i oprema	43,93%	41,40%	28,23%	23,59%
Ulaganje u nekretnine	1,79%	1,65%	8,63%	6,91%
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	9,51%	8,30%	7,50%	6,72%
Financijska imovina	2,89%	1,39%	0,55%	0,57%

Potraživanja	0,00%	0,06%	0,20%	0,01%
Odgođena porezna imovina	0,83%	0,88%	0,59%	4,33%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	24,38%	31,42%	43,60%	50,09%
Zalihe	8,91%	7,53%	6,21%	5,77%
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0,00%	0,32%	0,00%	0,00%
Potraživanja od kupaca	12,15%	11,71%	10,90%	6,64%
Potraživanja od povezanih društava	1,79%	3,27%	4,91%	4,51%
Ostala kratkotrajna potraživanja	0,10%	0,14%	0,15%	0,63%
Financijska imovina	0,34%	0,76%	17,89%	26,50%
Novac na računu i u blagajni	1,08%	7,69%	3,55%	6,04%
Plaćeni troškovi i obračunati prihodi	3,56%	2,67%	1,59%	1,03%
UKUPNA AKTIVA	100%	100%	100%	100%

Izvor: izrada autora

Provedenom vertikalnom analizom aktive, možemo vidjeti kako 2017. godine dugotrajna imovina čini 48,88% ukupne imovine, dok kratkotrajna imovina čini 50,09% ukupne imovine, a plaćeni troškovi i obračunati prihodi čine samo 1,03% ukupne imovine. Nakon 2017. godine vidimo porast u strukturi dugotrajne imovine i plaćenih troškova i obračunatih prihoda, dok se kratkotrajna imovina smanjuje. Tako 2020. godine dugotrajna imovina čini 72,06% ukupne imovine, kratkotrajna imovina čini 24,38%, dok plaćeni troškovi i obračunati prihodi čine 3,56% ukupne imovine. Najveći dio dugotrajne imovine čine nekretnine, postrojenja i oprema koji čine 43,93% dugotrajne imovine u 2020. godini, dok kod kratkotrajne imovine najveći postotak čine potraživanja od kupaca i zalihe.

Tablica 6 Vertikalna analiza pasive za razdoblje od 2017. - 2020. godine

PASIVA	%2020.	%2019.	%2018.	%2017.
KAPITAL I REZERVE	53,66%	46,46%	37,35%	25,96%
Upisani kapital	48,39%	44,47%	37,86%	30,03%
Kapitalne rezerve	0,00%	0,00%	0,00%	0,16%
Zakonske rezerve	0,11%	0,00%	0,00%	1,38%
Revalorizacijske rezerve	0,00%	0,00%	0,12%	0,10%
Ostale rezerve	0,00%	0,00%	0,00%	3,87%
Zadržana dobit ili Preneseni gubitak	2,12%	-2,36%	-5,23%	10,47%
Dobit/Gubitak tekuće godine	3,05%	4,35%	4,59%	-20,05%
DUGOROČNE OBVEZE	26,36%	24,87%	8,41%	5,23%
Dugoročne financijske obveze	25,56%	24,57%	8,14%	3,59%
Rezerviranja	0,28%	0,30%	0,27%	1,62%
Odgođena porezna obveza	0,53%	0,00%	0,00%	0,02%

KRATKOROČNE OBVEZE	17,36%	26,38%	51,87%	67,72%
Kratkoročne financijske obveze	2,25%	2,03%	29,16%	54,07%
Obveze prema dobavljačima	9,47%	13,41%	12,21%	6,32%
Obveze prema povezanim društvima	0,02%	0,00%	0,00%	0,03%
Obveze za poreze i doprinose	4,86%	3,77%	3,31%	1,06%
Obveze za izdane mjenice	0,00%	6,44%	6,16%	5,41%
Ostale kratkoročne obveze	0,77%	0,73%	1,02%	0,84%
Obračunati troškovi i odgođeni prihodi	2,61%	2,29%	2,36%	1,08%
UKUPNO PASIVA	100%	100%	100%	100%

Izvor: izrada autora

Provedenom vertikalnom analizom pasive možemo vidjeti kako 2017. godine najveći postotak ukupne pasive čine kratkoročne obveze od 67,72%, zatim slijede kapital i rezerve od 25,96%, dugoročne obveze od 5,23% te obračunati troškovi i odgođeni prihodi od 1,08%. Sljedeće tri godine možemo vidjeti promjenu u strukturi gdje dolazi do porasta kapitala i rezervi, dugoročnih obveza i obračunatih troškova i odgođenih prihoda, dok se kratkoročne obveze smanjuju. Zbog toga, 2020. godine najveći dio ukupne pasive čine kapital i rezerve, zatim slijede dugoročne obveze od 26,36%, kratkoročne obveze od 17,36% te na kraju obračunati troškovi od 2,61%.

4.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka drugi je najvažniji temeljni financijski izvještaj koji poduzeće mora sastavljati. Njime se prikazuju prihodi, rashodi te rezultat poslovanja na kraju obračunskog razdoblja. Važan je zbog toga što se pomoću njega vrednuje uspješnost poslovanja. Tablicom 7 prikazan je račun dobiti i gubitka Franck d.d. za razdoblje od 2017. do 2020. godine. Iz njega možemo vidjeti kako je 2017. godine Franck ostvario gubitak od 248.159 milijuna kuna. Naredne tri godine ostvaruje dobit koji s 45.079 milijuna u 2018. godini pada na 23.408 milijuna kuna u 2020. godini.

Tablica 7 Račun dobiti i gubitka u razdoblju od 2017. do 2020. godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2020.	2019.	2018.	2017.
POSLOVNI PRIHODI	571.569	628.356	651.598	730.740
Prihod od prodaje	558.375	610.760	620.771	702.317
Ostali poslovni prihodi	13.194	17.596	30.827	28.423
POSLOVNI RASHODI	538.333	580.628	612.594	782.734
Promjene zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	-4.153	-721	-4.169	1.762

Materijalni troškovi	400.490	429.515	400.097	514.073
Troškovi osoblja	80.101	84.507	89.120	90.619
Amortizacija	32.539	32.359	29.857	44.057
Ostali troškovi poslovanja	7.638	7.808	7.979	36.608
Vrijednosna usklađenja i ispravci vrijednosti	3.837	2.825	10.782	19.347
Troškovi rezerviranja	8.969	9.968	9.240	20.166
Ostali poslovni rashodi	8.912	14.367	69.688	56.102
Dobit/gubitak iz redovitog poslovanja	33.236	47.728	39.004	-51.994
FINANCIJSKI PRIHODI	2.903	95.533	224.702	47.678
Prihodi od otpisa financijskih obveza	0	93.512	202.177	0
Prihodi od ukidanja ispravaka vrijednosti financijske imovine	0	546	18.448	0
Prihodi od prodaje ulaganja u zajednički pothvat	0	0	0	38.873
Prihodi od kamata na zajmove i zatezne kamate	967	604	1.999	1.717
Prihodi od perfektuiranih financijskih troškova	0	0	0	5.563
Pozitivne tečajne razlike	1.930	845	2.060	1.525
Realizirani i nerealizirani dobiti od prodaje ulaganja i financijske imovine	0	26	18	0
Ostali financijski prihodi	6	0	0	0
FINANCIJSKI RASHODI	11.748	108.432	170.861	297.443
Vrijednosno usklađenje potraživanja po regresnim pravima	0	4.498	134.880	276.716
Rashodi s osnova kamata	7.724	17.055	16.245	14.200
Rashodi od eskonta po primljenim mjenica	0	0	2.381	2.657
Negativne tečajne razlike	3.946	2.383	2.378	3.770
Ispravak vrijednosti ulaganja u pridružena i ovisna društva i vrijednosno usklađenje danih zajmova povezanim društvima	0	0	14.977	0
Realizirani gubici od prodaje vrijednosnih papira	78	83.529	0	0
Nerealizirani gubici od financijske imovine po fer vrijednosti	0	7	0	100
Otpis danih zajmova i kamata povezanim društvima	0	960	0	0
Dobit/gubitak iz financijskih aktivnosti	-8.845	-12.899	53.841	-249.765
Ukupni prihodi	574.472	723.889	876.300	778.418
Ukupni rashodi	550.081	689.060	783.455	1.080.177
Dobit/gubitak prije oporezivanja	24.391	34.829	92.845	-301.759
Porez na dobit	-983	1.543	-47.766	53.600
Dobit/gubitak tekuće godine	23.408	36.372	45.079	-248.159

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvješća s RGRI javne objave

Tablica 8 prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka društva Franck u razdoblju od 2017. do 2020. godine. Prema provedenoj horizontalnoj analizi računa dobiti i gubitka poduzeća

možemo vidjeti kako se gotovo u svim godinama smanjuju prihodi, rashodi i ostvareni rezultat na kraju godine. U 2018. godini možemo vidjeti povećanje financijskih prihoda od 371,29% koje je uzrokovano povećanjem prihoda od otpisa financijskih obveza. Također, u istoj godini možemo vidjeti kako dolazi do smanjenja gubitka iz prethodne godine za 118,17%. Iako poduzeće ostvaruje dobit u 2018., 2019. i 2020. godini, ta dobit se svake godine smanjuje. U 2018. su smanjili i ukupne rashode za 27,17% u odnosu na prethodnu godinu te su povećali ukupne prihode za 12,57%. U naredne dvije godine, ukupni prihodi i ukupni rashodi se smanjuju te se zbog toga dobit na kraju godine također smanjuje.

Tablica 8 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2017. - 2020. godine

	RAZLIKA			POSTOTNA PROMJENA		
	2019./ 2020.	2018./ 2019.	2017./ 2018.	2019./ 2020.	2018./ 2019.	2017./ 2018.
Poslovni prihodi	-56.787	-23.242	-79.142	-9,04	-3,57	-10,83
Poslovni rashodi	-42.295	-31.966	-170.140	-7,28	-5,22	-21,74
Dobit/gubitak iz redovitog poslovanja	-14.492	8.724	90.998	-30,36	22,37	-175,02
Financijski prihodi	-92.630	-129.169	177.024	-96,96	-57,48	371,29
Financijski rashodi	-96.684	-62.429	-126.582	-89,17	-36,54	-42,56
Dobit/gubitak iz financijskih aktivnosti	4.054	-66.740	303.606	-31,43	-123,96	-121,56
Ukupni prihodi	-149.417	-152.411	97.882	-20,64	-17,39	12,57
Ukupni rashodi	-138.979	-94.395	-296.722	-20,17	-12,05	-27,47
Dobit/gubitak prije oporezivanja	-10.438	-58.016	394.604	-29,97	-62,49	-130,77
Porez na dobit	-2.526	49.309	-101.366	-163,71	-103,23	-189,12
Dobit/gubitak tekuće godine	-12.964	-8.707	293.238	-35,64	-19,31	-118,17

Izvor: izrada autora

Tablica 9 prikazuje vertikalnu analizu društva u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine. Prema vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka, možemo vidjeti kako u 2017. godini 93,88% ukupnih prihoda čine poslovni prihodi, dok 6,12% čine financijski prihodi. Narednih godina dolazi do promjene u strukturi ukupnih prihoda gdje se poslovni prihodi povećavaju, a financijski prihodi se smanjuju. 2020. godine 99,49% ukupnih prihoda čine poslovni prihodi, dok samo 0,51% čine financijski prihodi. Najveći udio u poslovnih prihodima imaju prihodi od prodaje. S druge strane, najveći udio u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi koji čine 72,46% u 2017. godini, dok financijski rashodi čine 27,54% ukupnih rashoda. Također, dolazi do istih promjena kao i kod prihoda, gdje se poslovni rashodi povećavaju, a financijski rashodi se smanjuju. Tako 2020. godine

poslovni rashodi čine 97,86% ukupnih rashoda dok 2,14% čine financijski rashodi. Najveći dio poslovnih rashoda odlazi na materijalne troškove te troškove osoblja.

Tablica 9 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka od 2017. do 2020. godine

	2020.	2019.	2018.	2017.
POSLOVNI PRIHODI	99,49%	86,80%	74,36%	93,88%
Prihod od prodaje	97,20%	84,37%	70,84%	90,22%
Ostali poslovni prihodi	2,30%	2,43%	3,52%	3,65%
FINANCIJSKI PRIHODI	0,51%	13,20%	25,64%	6,12%
Prihodi od otpisa financijskih obaveza	0,00%	12,92%	23,07%	0,00%
Prihodi od ukidanja ispravka vrijednosti financijske imovine	0,00%	0,08%	2,11%	0,00%
Prihodi od prodaje ulaganja u zajednički pothvat	0,00%	0,00%	0,00%	4,99%
Prihodi od kamata na zajmove i zatezne kamate	0,17%	0,08%	0,23%	0,22%
Prihodi od perfektuiranih financijskih troškova	0,00%	0,00%	0,00%	0,71%
Pozitivne tečajne razlike	0,34%	0,12%	0,24%	0,20%
UKUPNI PRIHODI	100	100	100	100
POSLOVNI RASHODI	97,86%	84,26%	78,19%	72,46%
Promjene zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	0,75%	0,10%	0,53%	0,16%
Materijalni troškovi	72,81%	62,33%	51,07%	47,59%
Troškovi osoblja	14,56%	12,26%	11,38%	8,39%
Amortizacija	5,92%	4,70%	3,81%	4,08%
Ostali troškovi poslovanja	1,39%	1,13%	1,02%	3,39%
Vrijednosna usklađenja i ispravci vrijednosti	0,70%	0,41%	1,38%	1,79%
Troškovi rezerviranja	1,63%	1,45%	1,18%	1,87%
Ostali poslovni rashodi	1,62%	2,09%	8,89%	5,19%
FINANCIJSKI RASHODI	2,14%	15,74%	21,81%	27,54%
Vrijednosno usklađenje potraživanja po regresnim pravima	0,00%	0,65%	17,22%	25,62%
Rashodi s osnova kamata	1,40%	2,48%	2,07%	1,31%
Rashodi od eskonta po primljenim mjenica	0,00%	0,00%	0,30%	0,25%
Negativne tečajne razlike	0,72%	0,35%	0,30%	0,35%
Ispravak vrijednosti ulaganja u pridružena i ovisna društva i vrijednosno usklađenje danih zajmova povezanim društvima	0,00%	0,00%	1,91%	0,00%
Realizirani gubici od prodaje vrijednosnih papira	0,01%	12,12%	0,00%	0,00%
Nerealizirani gubici od financijske imovine po fer vrijednosti	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
Otpis danih zajmova i kamata povezanim društvima	0,00%	0,14%	0,00%	0,00%
UKUPNI RASHODI	100	100	100	100

Izvor: izrada autora

4.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanim tokovima treći je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje izvore nabave novca te kako se novac upotrebljavao. Sastoji se od primitaka, izdataka te njihove razlike koja čini čisti ili neto novčani tijek. Uz to, važno je spomenuti i tri vrste aktivnosti od kojih se sastoji, a to su poslovne, financijske i investicijske aktivnosti. Pomoću njih možemo vidjeti sposobnost poduzeća za stvaranje novca iz osnovnih radnji. Tablica 10 prikazuje izvještaj o novčanom toku društva u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine.

Tablica 10 Izvještaj o novčanom toku u razdoblju od 2017. do 2020. godine

	2020.	2019.	2018.	2017.
POSLOVNE AKTIVNOSTI				
Dobit/Gubitak prije poreza	24.391	34.829	92.845	-301.759
Amortizacija	32.539	32.359	29.857	44.057
Vrijednosno usklađenje Goodwill	0	0	0	1.650
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine i vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i opreme	0	-2.096	0	0
Gubitak/(Dobit) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-319	2.453	0	0
Gubitak/(Dobit) od prodaje materijalne imovine i vrijednosno usklađenje materijalne imovine	0	0	4.447	11.178
Dobit od prodaje ulaganja u povezana poduzeća	0	0	0	-35.785
Realizirani gubici i dobiti od prodaje financijske imovine	78	83.503	0	0
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	3.641	7.735	143.997	274.561
Prihodi od otpisa financijskih obveza	0	-93.512	-202.177	0
Prihodi od kamata i dividendi	-967	-604	-1.988	-1.524
Rashodi od kamata	7.724	17.055	18.626	13.306
Rezerviranja	99	98	126	0
Gubitak/(Dobit) od tečajnih razlika	241	997	-762	32
Ostale nenovčane stavke	3.416	3.337	3.675	1.450
Neto novčani tijek prije promjena u radnom kapitalu	70.843	86.154	88.646	7.166
Povećanje/(Smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	-27.706	-11.702	43.631	-28.054
(Povećanje)/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	6.558	15.883	-20.096	44.204
(Povećanje)/Smanjenje zaliha	-6.875	-4.136	5.566	18.690

Povećanje/Smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	0	0	0	14.931
Smanjenje/Povećanje plaćenih troškova budućeg razdoblja	0	0	0	9.292
Ostala povećanja/smanjenja radnog kapitala	-3.985	-10.745	7.197	0
Novčani tijek iz poslovanja	38.835	75.454	124.944	66.229
Plaćene kamate	-7.700	-15.584	-6.594	-6.972
Plaćeni porez na dobit	0	0	-1.152	-4.170
Neto novčani tijek ostvaren iz poslovnih aktivnosti	31.135	59.870	117.198	55.087
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI				
Primici od prodaje nekretnina i opreme	1.612	2.445	1.797	7.412
Primici od prodaje vrijednosnih papira	0	61.822	0	0
Primici od prodaje udjela u povezanim društvima	0	0	0	102.662
Primici od kamata	574	156	368	521
Primici temeljem povrata danih zajmova	2.620	0	73.152	35.955
Novčani primici s osnove udjela u investicijskom fondu	0	51.027	498	0
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.368	0	0	0
Kupnja nekretnine i opreme	-22.426	-19.818	-22.948	-32.301
Kupnja nematerijalne imovine	0	0	-5.328	-4.755
Kupnja udjela u investicijskom fondu	0	-51.000	0	0
Kupnja vrijednosnih papira i mjenica	-72	0	0	-503.785
Povećanje udjela u povezanim društvima	0	0	0	-7.894
Izdaci s osnove danih zajmova	-2.111	-2.287	-77.787	-36.705
Stjecanje ovisnog društva	-3.611	41	-5	-2.980
Neto novčani tijek korišten u investicijskim aktivnostima	-22.046	42.386	-30.253	-441.870
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI				
Izdavanje vrijednosnih papira	0	0	124.200	189.614
Primljeni zajmovi i krediti	16.115	44.637	57.109	224.049
Primljene regresne mjenice	0	0	0	305.583
Otplata zajmova i krediti	-68.597	-107.270	-182.224	-142.540
Izdaci za najmove	-3.976	-3.510	0	0
Izdaci temeljem izdanih vrijednosnih papira	-8.578	-6.660	-130.684	-122.630
Isplata dividendi	0	0	0	0
Neto novčani tijek ostvaren iz financijskih aktivnosti	-65.036	-72.803	-131.599	454.076
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	-55.947	29.453	-44.654	67.293

Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	64.268	34.815	79.469	7.456
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	8.321	64.268	34.815	74.749

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvješća s RGRI javne objave

Najveći izvor kojim poduzeće Franck financira svoje poslovanje je iz poslovnih aktivnosti koji na kraju 2017. godine iznose 55.087 milijuna kuna. Na kraju 2018. godine, neto novčani tijekom iz poslovnih aktivnosti povećava se na 117.198 milijuna kuna, dok se u zadnje dvije godine smanjuje te u 2020. iznosi 31.135 milijuna kuna. Investicijske aktivnosti u tri od četiri promatrane godine su u minusu i to najviše u 2017. godini gdje su iznosili 441.870 milijuna kuna što je najviše prouzročeno kupnjom vrijednosnih papira u iznosu od 503.785 milijuna kuna. 2018. godine neto novčani tijekom investicijskih aktivnosti jer u plusu za 42.386 milijuna kuna što je uzrokovano prodajom vrijednosnih papira za 61.822 milijuna kuna i primicima udjela u investicijskom fondu. Financijske aktivnosti, kao i investicijske, bilježe minus u tri od promatrane četiri godine. 2017. godine neto novčani tijekom iznosio je 454.076 milijuna kuna koje je uzrokovano izdavanjem vrijednosnih papira, primljenim zajmovima i kreditima te regresnim mjenicama. U preostalim godinama, financijske aktivnosti bilježe minus koji je prouzročen otplatom kredita i zajmova, najmovima te izdacima na temelju vrijednosnih papira. U dvije od promatrane četiri godine, ukupan iznos novca i novčanih ekvivalenata je pozitivan, dok je u preostale dvije negativan. Također, vidimo trend pada u novcu i novčanim ekvivalentima na kraju godine.

5. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA

Financijski pokazatelji su najznačajnija analiza financijskih izvještaja kojom se u omjer stavlja određeni elementi financijskih izvještaja. Pokazatelji su potrebni kao izvor informacija koji služe kako bi se mogle donositi poslovne odluke. U skladu s različitim zahtjevima koji su potrebni za donošenje odluka, pokazatelje možemo razvrstati u šest skupina, a to su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji profitabilnosti, pokazatelji ekonomičnosti i pokazatelji investiranja. Dobro upravljanje poduzećem znači da su zadovoljeni kriterij sigurnosti i kriterij uspješnosti. Iz toga, može se smatrati kako su pokazatelji zaduženosti i pokazatelji likvidnosti pokazatelji sigurnosti poslovanja, dok se pokazatelje ekonomičnosti, investiranja i profitabilnosti smatra pokazateljima uspješnosti poduzeća. U nastavku poglavlja analizirati će se pokazatelji likvidnosti, pokazatelji profitabilnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti i pokazatelji ekonomičnosti.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

Prvi pokazatelj likvidnosti je koeficijent tekuće likvidnosti. Ono pokazuje koliko je poduzeće sposobno platiti kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine. Ako poduzeće želi izbjeći nepravovremeno plaćanje obveza, trebalo bi imati dvostruko veću kratkotrajnu imovinu od kratkoročnih obveza što znači da je poželjno da ovaj koeficijent bude veći od 2. Tablica 13 prikazuje izračun koeficijent tekuće likvidnosti u promatranom razdoblju.

Tablica 11 Koeficijent trenutne likvidnosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	kratkotrajna imovina	187.215	262.584	427.974	620.012
	kratkoročne obveze	133.336	220.426	509.093	838.217
	kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze	1,4	1,19	0,84	0,74

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice možemo vidjeti kako je 2017. godine ovaj koeficijent iznosio 0,74 što znači da su kratkoročne obveze veće od kratkotrajne imovine te vidimo trend rasta ovog koeficijenta porastom kratkotrajne imovine i smanjenjem kratkoročnih obveza te on iznosi 1,40 na kraju 2020. godine.

Sljedeći pokazatelj likvidnosti je koeficijent financijske stabilnosti kojim se prikazuje financiranje dugotrajne imovine iz dugoročnih izvora. U pravilu mora biti manji od 1 te je poželjno da bude što manji čime se povećava financijska stabilnost i likvidnost. Tablica 14 prikazuje koeficijent financijske stabilnosti u razdoblju od 2017. do 2020. godine.

Tablica 12 Koeficijent financijske stabilnosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	dugotrajna imovina	553.475	550.781	537.930	604.961
	kapital i rezerve	412.140	388.292	366.638	321.277
	dugoročne obveze	202.475	207.797	82.577	64.765
	dugotrajna imovina / (kapital + dugoročne obveze)	0,9	0,92	1,2	1,57

Izvor: izrada autora

Iz tablice možemo vidjeti kako 2017. godine koeficijent financijske stabilnosti iznosi 1,57 te dolazi do pada koeficijenta do 2020. godine kada je iznosio 0,90. Kapital i rezerve povećavaju se tijekom promatranog razdoblja, a u 2019. godini dolazi do značajnog porasta dugoročnih obveza te dolazi do smanjenja koeficijenta financijske stabilnosti. Smanjenjem navedenog koeficijent dolazi do povećanja financijske stabilnosti i povećanja likvidnosti poduzeća. Također, njegovo smanjenje ukazuje na povećanje neto radnog kapitala prikazanog u tablici 15. Povećanje neto poslovnog kapitala i smanjenje koeficijenta financijske stabilnosti znači da se sve veći dio dugoročnih izvora koristi za financiranje kratkotrajne imovine, a manji dio za financiranje dugotrajne.

Tablica 13 Neto poslovni kapital u razdoblju od 2017. - 2020. godine

NETO POSLOVNI KAPITAL (obrtni kapital)	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	kratkotrajna imovina	187.215	262.584	427.974	620.012
	kratkoročne obveze	133.336	220.426	509.093	838.217
	kratkotrajna imovina – kratkoročne obveze	53.879	42.158	-81.119	-218.205

Izvor: izrada autora

Zatim slijedi pokazatelj ubrzane likvidnosti koji pokazuje koliko je poduzeće sposobno platiti obveze u kratkom roku brzo unovčivom imovinom. Koeficijent ubrzane likvidnosti trebao bi imati vrijednosti 1 ili veće od 1 kako bi mogli pokriti sve svoje kratkoročne obveze. Iz tablice 16, koja prikazuje navedeni koeficijent u promatranom četverogodišnjem razdoblju, možemo vidjeti kako

je njegova vrijednost ispod jedinice. Također, vidimo povećanje koeficijenta od 2017. do 2019. godine, ali i blago smanjenje u 2020. godini. Iako dolazi do smanjenja kratkotrajne imovine, dolazi i do smanjenja kratkoročnih obveza te dolazi do povećanja koeficijenta.

Tablica 14 Koeficijent ubrzane likvidnosti za razdoblje od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	kratkotrajna imovina	187.215	262.584	427.974	620.012
	zalihe	68.458	62.897	60.921	71.468
	kratkoročne obveze	133.336	220.426	509.093	838.217
	(kratkotrajna imovina - zalihe) / kratkoročne obveze	0,89	0,91	0,72	0,65

Izvor: izrada autora

5.2. Pokazatelji profitabilnosti

Jedan od pokazatelji profitabilnosti je neto profitna marža koja pokazuje koliko poduzeće zadržava prihoda u obliku dobiti uvećane za rashode od kamata. Tablicom 15 prikazana je neto profitna marža u razdoblju od 2017. godine do 2020. godine. U 2017. godini neto profitna marža je negativna zbog ostvarenog gubitka, dok je u sljedeći tri godine pozitivna. U 2018. i 2019. godini ona iznosi 0,07, odnosno 7%, što znači da poduzeće 7% ukupnih prihoda zadržava u obliku neto dobiti uvećanih za rashode. Na kraju 2020. godine vidimo pad su iznosu ovog pokazatelja.

Tablica 15 Neto profitna marža za razdoblje od 2017. - 2020. godine

NETO PROFITNA MARŽA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	dobit/gubitak tekuće godine	23.408	36.372	45.079	-248.159
	rashodi s osnova kamata	7.724	17.055	16.245	14.200
	ukupni prihodi	574.472	723.889	876.300	778.418
	neto dobit i kamate / ukupni prihod	0,05	0,07	0,07	-0,3

Izvor: izrada autora

Sljedeći pokazatelj profitabilnosti koji pokazuje koliko je poduzeće sposobno ostvariti povrate na temelju svojih raspoloživih sredstava je neto rentabilnost imovine. Tablicom 16 prikazana je neto rentabilnost imovine poduzeća u četverogodišnjem razdoblju. Iz tablice možemo uočiti kako je u 2017. godini ovaj pokazatelj negativan zbog ostvarenog gubitka te u preostalim godinama bilježi

pozitivan rezultat. U 2018. i 2019. godini on iznosi 0,06, odnosno 6%, što znači da ostvaruje 6% povrata na ukupnu imovinu, dok se u 2020. godini ona smanjuje na 4%.

Tablica 16 Neto rentabilnost ukupne imovine za razdoblje od 2017. - 2020. godine

NETO RENTABILNOST IMOVINE	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	dobit/gubitak tekuće godine	23.408	36.372	45.079	-248.159
	rashodi s osnova kamata	7.724	17.055	16.245	14.200
	ukupna aktiva	768.024	835.683	981.520	1.237.683
	neto dobit i kamate / ukupna imovina	0,04	0,06	0,06	-0,19

Izvor: izrada autora

Za rentabilnost vlastitog kapitala možemo reći kako je najznačajniji pokazatelj profitabilnosti kojim se ocjenjuje koliko je poduzeće sposobno stvoriti povrat vlastitog kapitala. Poželjno je da ovaj pokazatelj bude što veći. Tablicom 17 prikazana je rentabilnost vlastitog kapitala za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine gdje možemo vidjeti, kao i u prethodna dva pokazatelja profitabilnosti, negativan iznos zbog ostvarenog gubitka. 2018. godine rentabilnost vlastitog kapitala iznosila je 0,12 što znači da je poduzeće ostvarilo 12% povrata na vlastiti kapital, dok u preostale dvije godine vidimo pad rentabilnosti kapitala na 0,06 u 2020. godini.

Tablica 17 Rentabilnost vlastitog kapitala u razdoblju od 2017. - 2020. godine

RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	dobit/gubitak tekuće godine	23.408	36.372	45.079	-248.159
	kapital i rezerve	412.140	388.292	366.638	321.277
	neto dobit / vlastiti kapital	0,06	0,09	0,12	-0,77

Izvor: izrada autora

5.3. Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja nam pokazuju koliko imovine poduzeće financira iz tuđih izvora, a koliko iz vlastitih izvora. Tablicom 17 i 18 prikazani su navedeni koeficijenti za četverogodišnje razdoblje. Iz tablica možemo vidjeti kako 2017. godine Franck svoju imovinu većinski financira iz tuđih izvora, odnosno 73%, dok iz vlastitih izvora financira 26%. U daljnjim promatranim godinama, uočavamo pad koeficijenta zaduženosti te porast

koeficijenta vlastitog financiranja. Tako su, 2020. godine, iz tuđih izvora financirali 44% svoje imovine, dok su 54% imovine financirali iz vlastitih izvora što je i preporučeni omjer.

Tablica 18 Koeficijent zaduženosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	ukupne obveze	335.811	428.223	591.670	902.982
	ukupna aktiva	768.024	835.683	981.520	1.237.683
	ukupne obveze / ukupna imovina	0,44	0,51	0,6	0,73

Izvor: izrada autora

Tablica 19 Koeficijent vlastitog financiranja u razdoblju od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	kapital i rezerve	412.140	388.292	366.638	321.277
	ukupna aktiva	768.024	835.683	981.520	1.237.683
	glavnica / ukupna imovina	0,54	0,46	0,37	0,26

Izvor: izrada autora

Pokriće troškova kamata pokazuje koliko puta se kamate pokriju s dobiti prije poreza i kamata. Granica koja je minimalno potrebna je 1 te je poželjno da bude što veće. Tablicom 20 prikazano je pokriće troškova kamata u razdoblju od 2017. do 2020. godine. U 2017. godini vidimo negativan iznos zbog ostvarenog gubitka. U 2018. godini vidimo porast na 6,72 što znači da toliko puta poduzeće može pokriti svoje kamate u promatranoj godini. Zatim vidimo pad pokrića kamata u 2019. godini na 3,04 puta koje je prouzročeno ostvarenjem duplo manje dobiti nego prethodne godine te ostvarenjem većih rashoda te na kraju vidimo lagani porast ovog pokazatelja.

Tablica 20 Pokriće troškova kamata za razdoblje od 2017. - 2020. godine

POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	dobit prije poreza i kamata	32.115	51.884	109.090	-287.559
	rashodi s osnova kamata	7.724	17.055	16.245	14.200
	dobit prije poreza i kamata / rashodi od kamata	4,16	3,04	6,72	-20,25

Izvor: izrada autora

5.4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti govore nam koliko poduzeće u jednoj godini obrne svoju imovinu, odnosno koliko zaradi prihoda na jednu kunu uložene imovine. Poželjno je da koeficijenti obrta budu što veći, a da trajanje obrta bude što manje. Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko poduzeće na jednu kunu svoje ukupne imovine zaradi prihoda. Tablica 21 prikazuje koeficijent obrta ukupne imovine te koliko je potrebno u danima da poduzeće zaradi svoju ukupnu imovinu za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine. U 2017. godini, prema prikazu u tablici 21, možemo vidjeti kako je koeficijent iznosio 0,63 što znači da poduzeće ukupno zaradi 63 lipe na 1 kunu uložene imovine te mu je potrebno 580 dana da zaradi svu svoju ukupnu imovinu. U 2018. godini vidimo porast koeficijenta na 0,89 te smanjenje trajanja obrta ukupne imovine na 409 dana. U zadnje dvije godine dolazi do pada koeficijenta i rasta broja dana što na kraju 2020. godine iznosi 0,75 kuna zarade na 1 kunu ukupne imovine te 489 dana.

Tablica 21 Koeficijent obrta ukupne imovine i trajanje obrta u danima za razdoblje od 2017. - 2020. godine

	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
KOEFICIJENT OBRTA UKUPNE IMOVINE	ukupni prihodi	574.472	723.889	876.300	778.418
	ukupna aktiva	768.024	835.683	981.520	1.237.683
	ukupni prihod / ukupna aktiva	0,75	0,87	0,89	0,63
TRAJANJE OBRTA UKUPNE IMOVINE (dani)	broj dana	366	365	365	365
	koeficijent obrta ukupne imovine	0,75	0,87	0,89	0,63
	broj dana / koeficijent obrtaja imovine	489,31	421,37	408,83	580,35

Izvor: izrada autora

Sljedeći analizirani pokazatelj je koeficijent obrta zaliha te prosječna starost zaliha prikazani u tablici 22. U 2018. godini možemo vidjeti porast koeficijenta na 10,19 u odnosu na prethodnu godinu, što ujedno znači da poduzeće na uloženu 1 kunu zaliha ostvari 10,19 kuna prihoda te im je potrebno 36 dana da zarade svoje zalihe. U preostale dvije promatrane godine vidimo pad koeficijenta koji na kraju 2020. godine iznosi 8,16 te porast prosječne starosti zaliha koja iznose 45 dana.

Tablica 22 Koeficijent obrta zaliha i prosječna starost zaliha u razdoblju od 2017. - 2020. godine

	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
--	----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

KOEFICIJENT OBRTA ZALIHA	prihod od prodaje	558.375	610.760	620.771	702.317
	zalihe	68.458	62.897	60.921	71.468
	prihod od prodaje / prosječne zalihe	8,16	9,71	10,19	9,83
PROSJEČNA STAROST ZALIHA (dani)	broj dana	366	365	365	365
	koeficijent obrta zaliha	8,16	9,71	10,19	9,83
	broj dana / koeficijent obrta zaliha	44,87	37,59	35,82	37,14

Izvor: izrada autora

Zatim slijedi koeficijent obrta potraživanja koje pokazuje koliko se puta naplate potraživanja u jednoj godini. Tablica 23 prikazuje navedeni koeficijent te koliko je vremena potrebno da se potraživanja naplate za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine. U 2017. godini koeficijent obrta potraživanja iznosio je 4,82 što znači da je poduzeće za ostvario 4,82 kune za 1 kunu ostvarenih potraživanja. U 2018. godini koeficijent pada na 3,96 te dani rastu na 92 dana. Nakon 2018. godine dolazi do porasta koeficijenta obrta potraživanja te pada u vremenu trajanja naplate potraživanja. Na kraju 2020. godine poduzeće ostvaruje 5,18 kuna na 1 kunu potraživanja te mu je potrebno 71 dan kako bi naplatio sva potraživanja.

Tablica 23 Koeficijent obrta potraživanja i trajanje naplate za razdoblje od 2017. - 2020. godine

KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	prihod od prodaje	558.375	610.760	620.771	702.317
	potraživanja	107.841	126.382	156.673	145.841
	prihod od prodaje/potraživanja	5,18	4,83	3,96	4,82
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA (dani)	broj dana	366	365	365	365
	koeficijent obrta potraživanja	5,18	4,83	3,96	4,82
	broj dana / koeficijent obrta potraživanja	70,69	75,53	92,12	75,79

Izvor: izrada autora

5.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti stavljaju u omjer ostvarene prihode i ostvarene rashode te prikazuju koliko prihoda poduzeće ostvari na jedinicu rashoda. Iznos ovih pokazatelja trebao bi biti jednak 1 ili više, a ako je iznos manji znači da poduzeće ostvaruje gubitak. Ekonomičnost poslovanja

stavlja u omjer poslovne prihode i poslovne rashode. Tablicom 24 prikazana je ekonomičnost poslovanja za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine

Tablica 24 Ekonomičnost poslovanja u razdoblju od 2017. - 2020. godine

EKONOMIČNOST POSLOVANJA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	poslovni prihodi	571.569	628.356	651.598	730.740
	poslovni rashodi	538.333	580.628	612.594	782.734
	poslovni prihodi / poslovni rashodi	1,06	1,08	1,06	0,93

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice možemo vidjeti kako 2017. godine ovaj pokazatelj iznosi 0,93 što znači da je u redovitom poslovanju poduzeće ostvarilo gubitak, odnosno poslovni rashodi veći su od poslovnih prihoda. U sljedeće tri godine, iznos pokazatelja je veći od 1 što znači da su prihodi veći od rashoda te se iznos kreće od 1,06 do 1,08.

Sljedeći pokazatelj ekonomičnosti je ekonomičnost financiranja kojim se u omjer stavljaju financijski prihodi i financijski rashodi. Navedeni pokazatelj prikazan je u tablici 25 za razdoblje od 2017. godine do 2020. godine.

Tablica 25 Ekonomičnost financiranja za razdoblje od 2017. - 2020. godine

EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	formula	2020.	2019.	2018.	2017.
	financijski prihodi	2.903	95.533	224.702	47.678
	financijski rashodi	11.748	108.432	170.861	297.443
	financijski prihod / financijski rashod	0,25	0,88	1,32	0,16

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice možemo vidjeti kako ekonomičnost financiranja u 2017. godini iznosi samo 0,16 što znači da su financijski rashodi veći od financijskih prihoda. U 2018. godini vidimo povećanje financijskih prihoda i smanjenje financijskih rashoda što dovodi do iznosa ekonomičnosti financiranja od 1,32. Nakon 2018. godine, uočavamo pad ekonomičnosti financiranja koji ukazuje na smanjenje financijskih prihoda te da su manji nego financijski rashodi.

6. ZAKLJUČAK

Provedenom analizom temeljnih financijskih izvještaja kroz horizontalnu i vertikalnu analizu poslovanja poduzeća Franck d.d. dolazi se do zaključka kako društvo u 2017. godini ostvaruje gubitak od 248.159 milijuna kuna dok u razdoblju od 2018. godine do 2020. godine ostvaruje dobit koja pokazuje trend pada nakon 2018. godine. Također, dolazi do smanjenja ukupne imovine poduzeća, ali i ukupnih obveza, dok se kapital društva tijekom promatranog četverogodišnjeg razdoblja povećava.

Uz horizontalnu i vertikalnu analizu, provedena je analiza financijskih pokazatelja, odnosno pokazatelji likvidnosti, profitabilnosti, aktivnosti, ekonomičnosti i zaduženosti. Iz analiziranih podataka pokazatelja likvidnosti, možemo zaključiti kako koeficijent tekuće likvidnosti ima trend rasta kroz sve četiri promatrane godine kao i koeficijent ubrzane likvidnost, koeficijent financijske stabilnosti ima trend pada, dok neto obrtni kapital, također ostvaruje trend rasta. Nakon ostvarenog gubitka u 2017. godini i analize pokazatelja likvidnosti, možemo vidjeti kako poduzeće bilježi trend rastuće likvidnosti.

Analizirani pokazatelji profitabilnosti u 2017. godini su negativni zbog ostvarenog gubitka te u preostale tri godine ostvaruju pozitivan rezultat, dok u posljednjoj godini ostvaruju blagi pad. Također, možemo vidjeti kako poduzeće ostvaruje relativno niske iznose pokazatelja profitabilnosti.

Nakon profitabilnosti, analizirana je i zaduženost poduzeća gdje možemo zaključiti kako se poduzeće u 2017. godini 73% financiralo iz tuđih izvora, dok se samo 26% financiralo iz vlastitih izvora. Na kraju 2020. godine dolazi do preokreta u financiranju te se tako 44% financiraju iz tuđih izvora, dok se 54% financiraju iz vlastitih izvora.

Kod pokazatelja aktivnosti možemo vidjeti povećanje koeficijenta obrtaja ukupne imovine i zaliha u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, dok u posljednje dvije godine bilježe pad te im treba više vremena kako bi zaradili svoju ukupnu imovinu te prodali zalihe. Pokazatelj obrtaja potraživanja bilježi pad u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu te rast u preostale dvije godine, od promatrane četiri, što znači da im treba manje vremena kako bi naplatiti svoja potraživanja nego u ranijem razdoblju.

Na kraju, iz pokazatelja ekonomičnosti poslovanja možemo vidjeti kako, nakon ostvarenog gubitka iz poslovnih aktivnosti u 2017. godini, ostvaruje trend blagog rasta, dok iz financijskih

aktivnosti, osim u 2018. godini, možemo vidjeti negativan trend što znači da su im financijski rashodi veći nego financijski prihodi.

Nakon što su provedene sve analize financijskih izvještaja te analiza financijskih pokazatelja za društvo Franck d.d., možemo zaključiti kako unatoč ostvarenom gubitku u 2017. godini koji je iznosio skoro 250 milijuna kuna, poduzeće uspijeva ostvariti odlične poslovne rezultate. Iz analiziranih financijski pokazatelja, zaključujemo kako u gotovo svakom pokazatelju ostvaruju pozitivan trend te jačaju svoje poslovanje. Franck d.d. je i danas jedno od vodećeg poduzeća u svom tržišnom sektoru te nastavljaju jačati svoju konkurentnost i poziciju na tržištu. Svakodnevno ulažu u istraživanje i razvoj, inovacije, tehnologiju, zaposlenike te društveno odgovorno poslovanje te opravdavaju svoje povjerenje koje su ostvarili s potrošačima.

LITERATURA

1. Dečman, N. (2012.). *Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj* [Online] Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/128746> (Pristupljeno: 29. 06. 2022.)
2. Franck d.d. (2022.). Dostupno na: <https://www.franck.eu/hr/> (Pristupljeno: 09.05. 2022.)
3. Gulin, D., Perčević, H., Tušek, B. i Žager, L. (2012). *Poslovno planiranje, kontrola i analiza*. Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
4. RGFI javna objava. (2022.). Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp> (Pristupljeno: 21. 10. 2021.)
5. Tintor, Ž. (2020.). *Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih upravljačkih odluka* [Online] Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/239703> (Pristupljeno: 14. 06. 2022.)
6. Žager, L., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita A. i Žager, L. (2020.). *Analiza financijskih izvještaja: načela - postupci - slučajevi*. Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
7. Žager, L., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Tušek, B. i Žager, L. (2016.). *Računovodstvo I: računovodstvo za neračunovođe*. Zagreb : Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

POPIS TABLICA

Tablica 1 Aktiva poduzeća u razdoblju od 2017. do 2020. godine u milijunima kuna	7
Tablica 2. Pasiva poduzeća u razdoblju od 2017. do 2020. godine u milijunima kuna	8
Tablica 3 Horizontalna analiza aktive za razdoblje od 2017. - 2020. godine	9
Tablica 4 Horizontalna analiza pasive za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	10
Tablica 5 Vertikalna analiza aktive za razdoblje od 2017. - 2020. godine	11
Tablica 6 Vertikalna analiza pasive za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	12
Tablica 7 Račun dobiti i gubitka u razdoblju od 2017. do 2020. godine	13
Tablica 8 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2017. - 2020. godine	15
Tablica 9 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka od 2017. do 2020. godine.....	16
Tablica 10 Izvještaj o novčanom toku u razdoblju od 2017. do 2020. godine.....	17
Tablica 11 Koeficijent trenutne likvidnosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine	20
Tablica 12 Koeficijent financijske stabilnosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine.....	21
Tablica 13 Neto poslovni kapital u razdoblju od 2017. - 2020. godine	21
Tablica 14 Koeficijent ubrzanje likvidnosti za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	22
Tablica 15 Neto profitna marža za razdoblje od 2017. - 2020. godine	22
Tablica 16 Neto rentabilnost ukupne imovine za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	23
Tablica 17 Rentabilnost vlastitog kapitala u razdoblju od 2017. - 2020. godine.....	23
Tablica 18 Koeficijent zaduženosti u razdoblju od 2017. - 2020. godine.....	24
Tablica 19 Koeficijent vlastitog financiranja u razdoblju od 2017. - 2020. godine.....	24
Tablica 20 Pokriće troškova kamata za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	24
Tablica 21 Koeficijent obrta ukupne imovine i trajanje obrta u danima za razdoblje od 2017. - 2020. godine	25
Tablica 22 Koeficijent obrta zaliha i prosječna starost zaliha u razdoblju od 2017. - 2020. godine	25
Tablica 23 Koeficijent obrta potraživanja i trajanje naplate za razdoblje od 2017. - 2020. godine	26
Tablica 24 Ekonomičnost poslovanja u razdoblju od 2017. - 2020. godine	27
Tablica 25 Ekonomičnost financiranja za razdoblje od 2017. - 2020. godine.....	27